

Munkacsere: a gyalogmunka, ígás munka és a gépi munka megfelelő és a szokásjog által jóváhagyott arányú kölcsönös kiegyenlítése. A gyalog emberek a közösség valamelyik ígával vagy géppel rendelkező tagját megkérlik, hogy segítse ki őket szerszámaival, ígájával végezze el a szükséges munkát, majd ő ezt gyalogmunkával visszasegíti. A különböző szerszámokkal végzett munkák időtartamát veszik alapul, s többnyire akkor is egy egész napot számítanak, ha nem töltötte ki a munkanapot. A ~ a századforduló tájékán vidékenként, sőt közös-ségenként is igen eltérő számítási arányokat mutatott. A peremvidékek kis falvaiban az alkalom-alkalomért elv is ismeretes volt még, az Alföldön, Dunántúlon pedig 1 ígás napért 4 gyalogos napot is szá-mítottak. - Ha a ~ nagyon aránytalan, akkor —>ledolgozásnak minősül. A munkát cserélők között állandósulhat a viszony, évtizedeken át is együttműködhetnek. Jellegzetes és szilárd kapcsolat alakul ki Ek-Mo.-on a gazda és a képes (arató) között a sorozatos ~ alapján. A ~ a kapitalizmus idején a kis- és középparasztság munkaszervezetét általánosan jellemezte, s mindkét réteg szempontjából egyaránt nagy gazdasági jelentősége volt. A felszabadulás után, a földhöz juttatott parasztság igaerő hinya miatt, amelyet a háborús pusztítások csak fokoztak, a ~ különös jelentőségre tett szert. (—>még: gyalogmunka, —>ígás munka) - Irod: Szabó László: A paraszti munkaszervezet és társasmunkák a Zempléni-hegyvidéken (Népr. Ért., 1965); Fél Edit-Hofer Tamás: Arányos és mértékek az átányi gazdálkodásban és háztartásban (Népr. Közi., 1967).